

Dokumenttitel Rutin för delegering av arbetsuppgifter inom hälso- och sjukvård	Dokumenttyp Övergripande rutin	Giltig från 2026-01-15 Reviderad: 2026-03-23	Granskas senast 2027-01-15
Ansvarig Verksamhetschef HSL		Gäller för: Äldreomsorg och funktionsstödomsorg DSO	

Rutin för delegering av arbetsuppgifter inom hälso- och sjukvård

Målgrupp

All legitimerad personal, enhetschefer och omvårdnadspersonal inom äldreomsorg och funktionsstödomsorg, DSO.

Syfte

Att tydliggöra arbetssätt och ansvar vid delegering av arbetsuppgifter inom hälso- och sjukvård från legitimerad personal med formell kompetens till omvårdnadspersonal med reell kompetens. Rutinen utgår från [MAS riktlinje för delegering av hälso- och sjukvårdsuppgifter](#) och arbetsgången utifrån processkartan för delegering av hälso- och sjukvårdsinsatser för DSO.

Kunskapskrav inför delegeringstillfälle

Innan en delegering kan utfärdas ska den personal som ska delegeras ha:

1. Vid läkemedelsdelegering: Läst på anvisade [delar inför delegering](#) ur "Läkemedelshantering i Sörmland".
2. Genomgått utbildning för avsedd delegering i Visible Care-appen och uppvisar intyg från godkänd utbildning. Samtliga kunskapstester ska genomföras på arbetsplatsen och intyg om godkänd utbildning uppvisas för den legitimerade personal som ska utfärda delegeringen.
3. Finnas inlagd i Appva (Eller delegeringsmodulen i Procapita, för de verksamheter som ännu inte använder Appva).
4. Ha en aktiv inloggning i verksamhetssystemet och kunskap om dokumentation i HSL-journal.
5. Vid läkemedelsdelegering: Ha kännedom om enhetens lokala rutin för läkemedelshantering samt var den finns.

Det är enhetschef som ansvarar för att dessa punkter är genomförda innan det skickas en förfrågan om delegering via meddelande i Lifecare till berörd legitimerad personal. Den personal som ska delegeras ska vara inskolad på den enhet där delegeringen ska gälla.

Bedömning och genomförande av delegeringstillfälle

Legitimerad personal bokar in delegeringstillfälle med berörd personal efter meddelande i Lifecare från enhetschef.

Legitimerad personal gör vid delegeringstillfället en praktisk genomgång av de moment som ska delegeras för att säkerställa att den personal som ska ta emot delegering har tillräckliga kunskaper och att den som tar emot delegeringen anser sig själv ha tillräckliga kunskaper för att utföra uppgiften.

Delegering läggs in i Appva (Delegeringsmodulen i Procapita för de verksamheter som inte använder Appva) av legitimerad personal och signeras av den som delegeras. En delegering ska vara tidsbestämd och får utfärdas för max ett år i taget, därefter krävs förnyelse enligt nedan.

Delegering kan utfärdas för en eller flera arbetsplatser där berörd personal arbetar, och en delegering gäller endast för de enheter där legitimerad personal godkännt delegeringen.

Det är alltid legitimerad personal som gör den slutgiltiga individuella riskbedömningen av om en delegering kan ges utifrån krav på god och säker vård.

Uppföljning av utfärdad delegering

Legitimerad personal ansvarar för att följa upp de delegeringar som utfärdats inom en månad efter utfärdandet, och att vid osäkerhet hos den delegerade erbjuda handledning. Vid bedömning om att handledning inte är tillräckligt tas ställning till om delegeringen ska återkallas, se nedan.

Förlängning av delegering

Vid förlängning av befintlig delegering är det den delegerade själv som ansvarar för att meddela enhetschef i god tid innan delegering löper ut.

Gällande grundutbildning i läkemedelshantering ska personal som inte tidigare gjort kunskapstestet i Visible Care-appen ska genomgå hela grundutbildningen i appen vid första tillfället när tidigare delegering ska förlängas.

Nästkommande gång förnyelse av läkemedelsdelegering ska ske genomförs kunskapstestet "Omprovning grunddelegering" i Visible care. Omprovning av grunddelegering ska därefter genomföras inför varje tillfälle när befintlig läkemedelsdelegering ska förlängas, minst en gång per år.

Gällande alla andra delegeringar än grunddelegering läkemedel genomförs aktuellt kunskapstest i Visible Care inför förnyelse av delegering, minst en gång per år. Samtliga kunskapstester ska genomföras på arbetsplatsen och intyg om godkänd utbildning uppvisas för den legitimerade personal som ska förlänga delegeringen.

Enhetschef meddelar legitimerad personal via meddelande i Lifecare att det är dags för förnyelse när den personal som har behov av förnyad delegering har genomfört godkännt kunskapstest. Legitimerad personal bokar in delegeringstillfälle för förlängning av delegering med berörd personal.

Akut situation

I en akut situation som kan vara livshotande kan det bli aktuellt att beordra utförandet av en viss arbetsuppgift. Utförandet av arbetsuppgiften ska i dessa fall dokumenteras av både legitimerad personal och den omvårdnadspersonal som utför uppgiften i patientens journal.

Upphörande av delegeringsbeslut

När den delegerade personalen avslutar sin anställning i kommunen slutar utfärdad delegering att gälla. Enhetschef ansvarar för att ta bort inaktuell personal från Appva (Delegeringsmodulen i Procapita i de fall denna används fortfarande).

Återkallande av delegeringsbeslut

Ett delegeringsbeslut ska återkallas om det visar sig att den person som tagit emot en delegering saknar förmåga eller förutsättningar för att utföra den delegerade uppgiften på ett säkert och riktigt sätt, eller om den personal som delegerats inte längre vill ha kvar delegeringen. Legitimerad personal är ansvariga för sina delegeringsbeslut och är därmed de som i första hand återkallar delegeringsbeslutet. Enhetschef ansvarar för att meddela legitimerad personal om det finns tveksamheter kring utfärdad delegering till följd av brister i förmåga eller kompetens hos medarbetaren.

Vid återkallelse avslutas delegeringen i Appva och enhetschef informeras. Följ lathund för att [Ta bort delegering i Appva](#) och välj orsak till att delegeringen återkallas. Om delegeringen finns i Procapita, följ [lathund i assistenten](#) för att återkalla delegering.

Vid alla återkallelser av delegeringar ska det fyllas i en [blankett](#) som skickas till MAS/MAR angående vilken delegering som återkallats och orsak till detta.

Den som får sin delegering återkallad behöver få information om orsak och, om det bedöms aktuellt, vad som krävs för att på nytt kunna uppfylla kraven för reell kompetens.

Länkar

[MAS riktlinje för delegering av hälso- och sjukvårdsuppgifter](#)

[Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd \(SOSF 1997:14\) om delegering av arbetsuppgifter inom hälso och sjukvård och tandvård.](#)

[Vårdhandboken – Om delegering och ansvar](#)

[Läkemedelshantering - Samverkanswebben](#)

Läkemedelsdelegeringar

Uppvisat godkänt utbildningsavsnitt i Visible Care som krävs för omvårdnadspersonal:	Delegeringar i Appva som efter bedömning av legitimerad personal är möjliga att utfärda efter godkänd utbildning i Visible Care:
--	---

<p>1. Grunddelegering 2. Grund + Delegering: Allmänt om diabetes</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ge och övervaka dosdispenserade läkemedelsintag via mun enligt ordination. • Ge och övervaka läkemedelsintag via mun enligt ordination • Ge vid behovs-läkemedel enligt ordination • Ge läkemedel hud och hudbehandling enligt ordination • Ge läkemedel transkutant enligt ordination • Ge läkemedel vaginalt enligt ordination • Ge läkemedel via ändtarm enligt ordination • Ge läkemedel ögon enligt ordination • Ge läkemedel öron enligt ordination • Iordningställa och ge inhalation enligt ordination • Iordningställa och övervaka intag av flytande Im enligt ordination
<p>1. Avancerad delegering: Insulin 2. Grund + Delegering: Allmänt om blodsockermätning</p>	<p>Iordningställa och ge insulin med insulinpenna enligt ordination</p>
<p>Avancerad delegering: Subkutana injektioner</p>	<p>Ge annan fördoserad dos subcutant enligt ordination</p>
<p>Avancerad delegering: Antitrombosläkemedel</p>	<p>Ge injektion Fragmin med förfylld spruta subcutant enligt ordination</p>
<p>Avancerad delegering: Subkutana injektioner</p>	<p>Ge injektion Glucagon med förfylld spruta enligt ordination</p>
<p>Avancerad delegering: EpiPen adrenalinpenna</p>	<p>EpiPen adrenalinpenna</p>
<p>Delegeringsutbildning syrgas</p>	<p>Handhavande av syrgaskoncentrator/tub vid syrgasbehandling enligt ordination</p>
<p>Specialistvård – Utbildning och delegering sker av regionen. Kan läggas till som delegering i Appva om signeringslista behöver skapas av kommunal hälso och sjukvård</p>	<p>Iordningställa och ge läkemedel via subkutan infusionspump enligt ordination</p>
<p>Delegeringsutbildning PEG/sondedelegering</p>	<p>Ge läkemedel via PEG-sond enligt ordination</p>

Delegeringar rehab:

<p>Uppvisat godkänt utbildningsavsnitt i Visible Care för omvårdnadspersonal:</p>	<p>Delegeringar i Appva som efter bedömning av legitimerad personal är möjliga att</p>
---	---

	utfärda efter godkänd utbildning i Visible Care:
Delegeringsutbildning TENS	Behandling med TENS

Övriga HSL-insatser:

Uppvisat godkänt utbildningsavsnitt i Visible Care för omvårdnadspersonal:	Delegeringar i Appva som efter bedömning av legitimerad personal är möjliga att utfärda efter godkänd utbildning i Visible Care:
Delegeringsutbildning: PEG/sonddelegering	Sondmatning via PEG-sond enligt ordination
Delegeringsutbildning: Sårvård	Utföra avancerad sårbehandling enligt ordination
1. Avancerad delegering: Diabetes 2. Avancerad delegering: Blodsockermätning	Utföra byte av blodsockersensor
Delegeringsutbildning: PEG/sonddelegering	Utföra byte av Mic-Key (peg-sond) enligt ordination
Delegeringsutbildning: Kateterisering/spolning av kateter	Utföra byte av urinkateter (okomplicerad) enligt ordination
Delegeringsutbildning: Spolning av urinkateter	Utföra KAD-spolning enligt ordination
1. Avancerad delegering: Diabetes 2. Avancerad delegering: Blodsockermätning	Utföra kapillär provtagning enligt ordination
Delegeringsutbildning: Kompressionsbehandling.	Utföra kompressionslindning enligt ordination
Delegeringsutbildning: Kateterisering/spolning av kateter	Utföra omkuffning av urinkateter (KAD) enligt ordination
Delegeringsutbildning: Ren intermittent kateterisering	Utföra ren intermittent kateterisering (RIK) enl ord
Delegeringsutbildning PEG/sonddelegering	Utföra skötsel av PEG-sond enl ord
Delegeringsutbildning: Venprovtagning	Utföra venös provtagning enl ord